

Vítěze čeká těžká práce

Odpůrci Andreje Babiše z letošních voleb do Poslanecké sněmovny učinili referendum o něm samotném. A on přesto zvítězil. Nyní musí vymyslet, jak sestaví funkční koaliční vládu.

Dokáže být Andrej Babiš transformativním lídrem?

Zakladatel politického hnutí ANO 2011 vybudoval svou politickou kariéru na *zásadě oponentury*. Svou politickou stranu (hnutí) postavil do opozice proti převládající politické kultuře, kterou představovaly strany ODS a ČSSD. K jeho nejoblíbenějším vyjádřením patří kritika EU a imigrantů či uprchlíků. Má sklon využívat svá veřejná vystoupení v televizi k tomu, aby mluvil o tom, jak nespravedlivě se s ním jedná. Rozsah volebního vítězství tuto jeho pozici ale činí neudržitelnou. Od neděle je převažující politickou kulturou.

On bude nastavovat vztah České republiky k Evropské unii a rozhodování o tom, koho vpustíme do této země. Místo stížností musí přijít politika, která zvýší prosperitu a bezpečnost obyvatel ČR. Bude A. Babiš schopen proměnit svou osobní politiku z oponentujícího outsidera v konstruktivního lídra celé země? Výzva je velká: jeho stranu sice volilo více než 1,5 milionu voličů, ale 3,5 milionu voličů volilo jiné politické strany a mnohé z těchto hlasů byly proti Babišovi.

ve věku 15-64 let? Sobotkova vláda chtěla německé mzdy, ale nezabývala se tím, jak jsou německé mzdy propojeny s německou imigrační politikou. Nová vláda se bude muset rychle rozhodnout, protože mnohé podniky se již rozhodly přesunout výrobu do Polska.

Kdo je ochoten být partnerem ANO?

Dobrou zprávou pro A. Babiše je to, že volební výsledek by pro ANO měl znamenat dominantní postavení v nové koaliční vládě. Špatnou zprávou je to, že síla vítězství ANO může vzbudit obavy u ostatních politických stran, že budou pouhým tichým partnerem nové vlády. ODS je jedinou stranou, která by mohla A. Babišovi zajistit většinu hlasů v Poslanecké sněmovně, které potřebuje k tomu, aby zformoval vládu. Další možnosti vyžadují účast třetí politické strany ve vládní koalici. Občanští demokraté se však mohou obávat toho, že spolupráce s ANO jim sebere vítr z plachet, tedy oživení, které nyní strana prožívá. Jelikož voličské základny ODS a ANO se prolínají, ODS může mít větší prospěch z toho, když se bude profilovat jako odpůrce A. Babiše než jeho spojenec. Politika SPD zaměřená proti imigraci znamená větší pravděpodobnost toho, že koalice s SPD politické straně spíše uškodí, než jí pomůže. Piráti jsou pravděpodobnějším kandidátem na podporu menšinové vlády než na koalici s A. Babišem, v níž ANO bude hrát prim, ale jejich platforma dobrého vládnutí je v souladu s deklarovanými cíli ANO. U toho lze začít. Chce-li A. Babiš vládnout efektivně, může zvážit zformování koalice s velkou většinou v Poslanecké sněmovně (120 hlasů nebo více) a malou většinou ministerských postů pro ANO. To by mělo sekundární efekt na posílení důvěryhodnosti A. Babiše jako demokrata.

Je A. Babiš hrozbou pro demokracii?

Jedinou upřímnou odpovědí na tuto otázku je konstatování, že to brzy zjistíme. Je silnou osobností a vysoce schopným organizátorem a manažerem. Jeho schopnost prosadit svou vůli byla omezena tím, že v minulé vládní koalici jeho strana měla slabší pozici. To teď už neplatí.

Na druhé straně tvrzení, že A. Babiš je antidemokrat, je založeno spíše na osobních antipatiích vůči jeho osobě a jeho podnikatelským praktikám než na hmatatelných důkazech. Jediným předloženým důkazem je, že A. Babiš má absolutní kontrolu nad svou stranou. A. Babiš může obvinění vnímat jako neférová, ale mohl by je vyvrátit jako nepravdivá rozhodnutími, která učiní při sestavování vládní koalice, vytyčením priorit, které posílí nezávislou justici a posílením demokratických procesů uvnitř ANO.